

Copyright by
Piotr Dobrołęcki
Biuro Marketingowe, Warszawa

Rynek folii aluminiowej w Polsce w roku 2006

Artykuł jest kolejnym dorocznym przeglądem sytuacji na rynku folii aluminiowej w Polsce. Poprzednie raporty zostały opublikowane w miesięczniku „Opakowanie” w numerach 4/2004 i 4/2005. W tekście przedstawiono sytuację do końca marca 2007 roku. I tak jak poprzednie przeglądy, opiera się wyłącznie na informacjach dostępnych w internecie oraz w prasie ogólnej, ekonomicznej i fachowej.

Podobnie jak w latach poprzednich można odnotować dalszy rozwój rynku folii aluminiowej jako jednego z elementów całego rynku opakowań w Polsce. Według szacunków Polskiej Izby Opakowań cały rynek opakowań będzie rosł do 2010 roku o 5-10 proc. rocznie, aby w ciągu najbliższych 8-10 lat zużycie opakowań w Polsce osiągnęło dotychczasowy poziom zużycia w krajach Europy Zachodniej. Podobną tendencję można prognozować także w odniesieniu do wykorzystania folii aluminiowej. W skali europejskiej jest ona głównie stosowana w sektorze opakowań (blisko 75 proc.), poza tym używa się jej w motoryzacji i jako materiał do izolacji termicznej. Inne zastosowania dotyczą znacznie mniejszych ilości. Wszystkie te wspomniane dziedziny gospodarki notują w Polsce widoczny wzrost, stąd również można wnioskować o rosnącym zapotrzebowaniu na folię aluminiową.

Rekordowe ceny surowca i koncentracja produkcji

Jednym z podstawowych uwarunkowań związanych z folią aluminiową jest wysoka cena surowca czyli aluminium pierwotnego. Ostatnie notowania na londyńskiej giełdzie metali oscylują wokół poziomu 2900 USD za tonę czyli zbliżają się do rekordowego notowania z maja 2006 roku przekraczającego 3000 USD za tonę, chociaż na początku marca zarysowała się tendencja spadkowa, jednak trudno prognozować jaka będzie jej głębokość i trwałość. Warto tu przypomnieć, że rok temu cena aluminium pierwotnego wynosiła ponad 2600 USD za tonę i nie nastąpił wówczas zapowiadany przez wielu

ekspertów spadek ceny w wyniku załamania się tzw. syndromu chińskiego. Do załamania nie doszło, a sytuacja jest wręcz odwrotna. Wysoki poziom cen aluminium trzeba skonfrontować z poziomem 2500 USD za tonę, jaki w Sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy Kęty za 2006 wprowadzono jako podstawę dla prognozy wyników finansowych w roku 2007.

Wzrost notowań giełdowych aluminium najbardziej odczuwa na polskim rynku podmiot dominujący w segmencie folii aluminiowej czyli właśnie Grupa Kęty. W Sprawozdaniu skonsolidowanym tej Grupy za rok 2006 czytamy, że „podstawowym surowcem w Grupie Kapitałowej stanowiącym około 45-50 proc. całkowitych kosztów i około 65-70 proc. kosztów surowców i materiałów jest aluminium, złom aluminiowy oraz taśma aluminiowa do produkcji folii. Spółka jest zatem narażona na ryzyko wzrostu cen tego surowca, zwłaszcza, że nie posiada żadnego wpływu na kształtowanie się cen na Londyńskiej Giełdzie Metali (LME), które stanowią bazę cenową do zawieranych umów przez spółkę na dostawy aluminium. W IV kwartale notowania ustabilizowały się w przedziale 2500 – 2800 USD za tonę. Prognozy na 2007 rok zakładają w większości kontynuację takiej sytuacji, co będzie wpływać stabilizująco na osiągnięte przez spółkę marże.”

Dowiadujemy się dalej, że „spółka zabezpieczyła około 30-40 proc. swej pozycji na I kwartał, jednakże gwałtowny wzrost cen zbliżony do sytuacji z maja 2006 roku może w przyszłości wpłynąć na przejściowe pogorszenie rentowności ze względu na fakt, że podwyżki cen są wprowadzane na rynek z dwu, trzy miesięcznym opóźnieniem w stosunku do ruchów cen aluminium na Londyńskiej Giełdzie Metali (LME)”.

Poinformowano również, że spółka podpisała 3 stycznia 2007 roku dwie umowy z Hydro Aluminium na zakup i dostawę surowców aluminiowych. Łączna wartość obu umów wynosi 64 mln zł i została ustalona w oparciu o aktualne notowanie aluminium na LME.

Drugim dostawcą surowca do produkcji folii aluminiowej czyli tzw. wsadu przez lata była spółka Aluminium Konin - Impexmetal S.A., w skład której wchodzi zakład produkcyjny – huta aluminium w Koninie (w jej ofercie są też folie o grubości: 6,3, 7, 10, 12, 15 i 20 μm). Brak jest wiadomości, czy obecnie Grupa Kęty zaopatruje się z tego tradycyjnego w poprzednich latach źródła.

Należy na marginesie odnotować postępujący proces koncentracji w światowym przemyśle aluminiowym prowadzony przez kapitał rosyjski, co jest obecnie uważane za istotne zagrożenie dla konkurencyjności w tym sektorze gospodarki w skali globalnej. W ubiegłym roku nastąpiła fuzja koncernu RusAl z konkurencyjnym koncernem SuAl oraz ze szwajcarskim pośrednikiem w handlu surowcami Glencore. W ten sposób – jak ocenia tygodnik „Polityka” (3.3.2007) – powstał największy producent aluminium na świecie, wart około 30 mld dolarów, w którym dwie trzecie udziałów ma Oleg Deripaska, człowiek uważany za głównego „rozgrywającego” w tej branży na świecie.

Warto w tym miejscu przypomnieć, że we wrześniu ubiegłego roku w prasie (Parkiet, Rzeczpospolita) pojawiła się informacja, że Grupa Kęty może zostać wchłonięta przez wspomniany aluminiowy gigant tworzony wówczas przez rosyjski koncern RusAl. Kolejnym krokiem po połączeniu trzech wymienionych poprzednio firm byłaby ekspansja na zachód, a „idealnym celem do przejścia miałyby być Kęty”. I chociaż przedstawiciele RusAl-u natychmiast zdementowali te pogłoski, to Dariusz Mańko, prezes Grupy Kęty, dystansując się również od tych informacji nie wykluczył, że kiedyś do takiego przejścia mogłoby dojść. Obecnie jednak akcjonariat Spółki z Kęt jest stabilny i wielkości udziałów największych akcjonariuszy nie uległy zmianie w stosunku do poprzedniego roku.

Grupa Kęty

Jak już powiedziano, Grupa Kęty dominuje na polskim rynku folii aluminiowej, a także na rynku opakowań z udziałem tego rodzaju folii. Są one produkowane w Segmencie Opakowań Giętkich (w skrócie SOG) wchodzącym w skład Grupy Kęty. W informacji internetowej podano, że SOG „należy do największych i najbardziej doświadczonych producentów opakowań giętkich w kraju. Posiada około 22 proc. udziałów w rynku, zaopatrując w opakowania większość zagranicznych koncernów działających na polskim rynku w branżach: koncentratów spożywczych, tytoniowej, cukierniczej, tłuszczowej, mleczarskiej i farmaceutycznej. Równocześnie obsługuje większą część rynku małych i średnich przedsiębiorstw”. W skład Sektora Opakowań Giętkich wchodzi: Zakład Folii w Kętach, Zakład Opakowań w Kętach oraz Zakład Opakowań w Tychach. Oferta Segmentu Opakowań Giętkich obejmuje szeroką gamę opakowań jedno i wielowarstwowych wytwarzanych na bazie folii

aluminiowej, polipropylenowej, polietylenowej, poliestrowej oraz papieru, z nadrukiem rotograviurowym do 10 kolorów. W ofercie znajdują się również surowce do produkcji opakowań: folia aluminiowa i folia polietylenowa oraz cylindry do druku rotograviurowego.

Zarząd Grupy Kęty poinformował pod koniec pierwszego kwartału ub. roku, że w ramach planu inwestycyjnego chce wybudować kolejny zakład w tyskiej specjalnej strefie ekonomicznej. "Wymienione inwestycje wraz rozwojem rynku flekso uczynią z Grupy Kęty w perspektywie najbliższych kilkunastu miesięcy jednego z najbardziej nowoczesnych producentów opakowań giętkich w Europie Centralnej i Wschodniej", napisano w komunikacie. W zakładzie tym planowano uruchomienie trzech nowych drukarek, dwóch laminarek i wiele sprzętu pomocniczego.

Opakowania produkowane były również w firmie Run-Pak w Toruniu, która została włączona do Grupy Kęty w marcu 2005 roku. Na początku ubiegłego roku Zarząd Grupy Kęty SA poinformował, że „w ramach restrukturyzacji oraz optymalizacji kosztów Grupa Kęty podjęła decyzję o realizacji procesu koncentracji produkcji opakowań z nadrukiem metodą fleksograficzną w ramach jednego podmiotu. Dlatego też majątek produkcyjny spółki zależnej Run-Pak w Toruniu został wydzierżawiony i przeniesiony do zakładu produkcyjnego spółki zależnej Alupol działającej w specjalnej strefie ekonomicznej w Tychach. Zarząd szacuje, że oszczędności wynikające z podjętych działań wyniosą ponad 1 mln zł w skali roku. Obroty spółki Run-Pak w 2005 roku wyniosły około 9 mln zł”. W grudniu 2005 roku Grupa podjęła decyzję o zaprzestaniu wykorzystywania znaku towarowego firmy Run-Pak. W kwietniu ubiegłego roku w prasie pojawiło się ogłoszenie o sprzedaży przez Grupę Kęty nieruchomości w Toruniu.

W roku 2006 Grupa Kęty osiągnęła znaczące zwiększenie obrotów, które sięgnęły 1085,49 mln zł, co stanowi wzrost o blisko 45 proc. w stosunku do roku poprzedniego (752,45 mln zł), a zysk wyniósł 87,73 mln zł i był nieznacznie niższy - 0,3 proc niż rok wcześniej (88,02 mln zł). Prognoza na rok 2007 przewiduje zysk netto na poziomie 98 mln zł przy przychodach 1.214 mln zł.

Zarząd spółki spodziewa się, że „w I kwartale 2007 roku utrzyma się pozytywna tendencja w zakresie popytu na produkty spółki. „Potwierdza to portfel zamówień, jaki spółka posiada na pierwszy kwartał 2007”, głosi

komunikat. Na 2007 rok spółka przewiduje 11 proc. wzrost sprzedaży w SOG. Sprawozdanie skonsolidowane za 2006 rok zawiera informacje o istotnym zwiększeniu sprzedaży krajowej w SOG wynikającym z pozyskania szeregu nowych wzorów graficznych do druku – zapewne od tradycyjnych odbiorców.

Na rok 2007 Grupa Kety przewiduje wydatki inwestycyjne w SOG na linie do galwanizacji cylindrów drukarskich za 14,7 mln zł oraz urządzenia do wydmuchu folii polietylenowej za 5 mln zł

W budżecie na 2007 rok nie założono wpływów z potencjalnych akwizycji, chociaż – jak poinformowano - kilka projektów jest w fazie negocjacji.

Skutki pożaru

Straty po pożarze, jaki wybuchł 19 stycznia ubiegłego roku w hali produkcyjnej Segmentu Opakowań Giętkich w Kętach, wyniosły według wstępnych szacunków 30 – 50 mln. zł. Grupa Kęty podała jeszcze w styczniu ubiegłego roku, że maksymalny ujemny wpływ pożaru hali produkcyjnej na wynik operacyjny wyniesie około 20 mln zł. Ostatecznie uzyskano 19,75 mln zł odszkodowania za straty majątkowe poniesione w styczniowym pożarze, co było wynikiem ugody podpisanej przez spółkę z konsorcjum ubezpieczycieli. W hali, w której wybuchł pożar, znajdowało się pięć drukarek do nadruku metodą rotograviurową, w tym trzy nowoczesne urządzenia 8-10 kolorowe oraz dwie ponad 20-letnie maszyny drukarskie. „Po pożarze, który wybuchł na początku roku, przede wszystkim musieliśmy zadbać o utrzymanie dotychczasowych klientów. Z tego powodu część produkcji zleciliśmy na zewnątrz, co wiązało się ze wzrostem kosztów i spadkiem marż” - poinformował przed rokiem w kwietniu prezes Dariusz Mańko.

W marcu ubiegłego roku w prasie ukazało się ogłoszenie, w którym poinformowano o uruchomieniu czwartej 10-kolorowej drukarki rotograviurowej i podano, że wówczas cały SOG dysponował sześcioma drukarkami pracującymi w trzech niezależnych zakładach. Jak zaznaczono w ogłoszeniu „szybkie odbudowanie mocy produkcyjnych (dwa miesiące po pożarze) wraz z odbudową w najwyższych standardach całej infrastruktury, pozwoliły na utrzymanie wartości sprzedaży na niezmiennym poziomie”.

Szczególnie zabrzmiał umieszczony dalej pasus z podziękowaniami dla największych klientów, a zwłaszcza słowa „Przyjaciele, byliście z nami w tym najtrudniejszym od chwili powstania Firmy momencie. Dziękujemy!”.

Możliwości produkcyjne

Zakład Folii w Kętach specjalizuje się w produkcji folii aluminiowej przeznaczonej do bezpośredniej sprzedaży rynkowej w postaci folii do użytku domowego, folii aluminiowej wykorzystywanej w branży cukierniczej do bezpośredniego kontaktu z produktem, jak również folii aluminiowej przeznaczonej do dalszego uszlachetniania (drukowania, lakierowania, laminowania z innymi materiałami). Zakład Folii jest jedynym producentem folii aluminiowej w Polsce.

Zakład Opakowań w Kętach to zakład, w którym drukowane są techniką rotograviurową materiały na bazie tworzyw sztucznych (PET, OPP, PVC), papierów, laminatów wykonanych na bazie papierów i folii aluminiowej. W zakładzie tym produkowane są również etykiety termokurczliwe (sleeve) na opakowania tworzywowe i szklane. Posiadany park maszynowy umożliwia nakładanie lakierów termozgrzewalnych na folię używaną w późniejszym etapie jako wieczka do produktów mleczarskich. Zakład specjalizuje się w produkcji folii polietylenowych przeznaczonych do nadruku pod kątem opakowań jednowarstwowych (art. higieniczne, mrożonki), folii PE do laminatów wielowarstwowych, folii tworzywowych metalizowanych, laminacji materiałów opakowaniowych wielowarstwowych drukowanych techniką fleksograficzną i rotograviurową oraz kompleksową produkcją opakowań do lodów rożków. Park maszynowy umożliwia produkcję materiałów opakowaniowych z wykorzystaniem ciekłego polietylenu nakładanego metodą koekstruzji.

Spółka Alupol w Tychach poza produkcją opakowań specjalizuje się w produkcji płyt fotopolimerowych do wykonywania nadruku metodą flexo.

Odbiorcy i materiały opakowaniowe

Znaczącą grupą odbiorców są producenci koncentratów spożywczych. Duże znaczenie mają dla nich właściwości barierowe folii aluminiowej, która jest istotnym składnikiem większości laminatów. Pozwala to zachować przez dłuższy czas świeżość i aromat produktu. Do pakowania produktów typu

kawy, herbaty, cappuccino lub kakao w proszku stosuje się następujące materiały opakowaniowe: PET/r/AL/PE, PET/r/PETmet/PE, OPP/r/PETmet/PE, r/PETmet/PE, OPP/r/OPP, OPP/v/OPPmet, r/akryl/k/OPP/PVdC oraz OPP/PETmet/OPP. Powszechnie stosowanym opakowaniem do deserów (galaretki, budynie, kisiele) stał się materiał PET/PET met/PE ze względu na wysokie właściwości barierowe. Do tego rodzaju produktów stosowany jest też materiał Pd/PE .W mniejszym zakresie do pakowania deserów producent zaleca materiały typu OPP/Pd/PE, OPP/Pd/PE/Al./PE, PET/Pd/PE/Al./PE. Materiał o budowie OPP/Pd/PE powszechnie stosowany jest również do pakowania ciast w proszku. Do pakowania przypraw, zup i sosów oferuje się materiały: PET/PETmet/PE, PET/r/PE, r/Pd/PE/ AL/PE, OPP/r/Al/PE i r/Pd /PE. Kostki bulionowe mogą być pakowane w materiał: Al / mikrowosk / papier pergaminowy, Al./mikrowosk/PE/Papier oraz Al./PE/Papier. Opakowania do mrożonek wykonywane są na bazie monofolii polietylenowej transparentnej lub białej albo laminatu PE/PE biały, OPP/PE biały. Do pakowania takich produktów jak płatki śniadaniowe i chipsy oferowane są materiały wykonywane na bazie folii OPP, OPP met, PE.

Kolejna grupa odbiorców to producenci słodczy. Dla nich oferowane są laminaty jedno lub wielowarstwowe na bazie folii aluminiowej, papieru lub tworzyw sztucznych, przeznaczone do pakowania jednostkowego lub zbiorczego. Do pakowania takich wyrobów cukierniczych jak batony czekoladowe, czekoladki i wafle czekoladowe oraz na opakowania zbiorcze na cukierki stosuje się materiały: L/r/Al/k/Pu, r/OPPmet/Cs, Al/p/Pap lub r/Al., OPP/r/OPP i L/r/Pd/PE/Al/J. Do pakowania produktów czekoladowych oferta obejmuje folie aluminiowe oraz laminaty na bazie folii aluminiowych i papieru. Materiały te mogą być dodatkowo wzbogacone przez lakierowanie, drukowanie czy wygniatanie dowolnym wzorem. Do pakowania produktów typu wafle, batony czekoladowe i pieczywo cukiernicze poleca się monofolie tworzywowe o wysokiej barierowości, jak również różnego rodzaju laminaty dwustronne wykonywane na bazie folii polipropylenowych transparentnych, białych lub perlisko-białych. W ofercie znajdują się również materiały opakowaniowe wykonywane w postaci owijek do lodów rożków. Do lodów na patyku oferowane są monofolie polipropylenowe bez lub z cold sealem.

Dla produktów z branży tłuszczowej i mleczarskiej stosuje się opakowania wielowarstwowe na bazie folii aluminiowej, które są materiałem zabezpieczającym produkt przed przenikaniem promieniowania

słonecznego, wody i substancji lotnych oraz przeciwdziałającym wydostawaniu się tłuszczu na zewnątrz. Powszechnie stosowanymi laminatami do pakowania tłuszczów stałych (masło, margaryna, smalec) są: folia Al/papier/PE, folia/PE/papier/PE oraz folia Al/mikrowosk/papier pergaminowy. Dla mleka w proszku poleca się opakowanie PET / folia Al / PE oraz PET met. / PE. W ofercie znajdują się również folie nakrywkowe wykonywane na bazie folii aluminiowej pokryte lakierem termozgrzewalnym. Folie te są powszechnie stosowane na wieczka do jogurtów, kefirów, śmietan itp. Jako folie nakrywkowe produkuje się również laminaty o budowie Pd/PET met/lakier termozgrzewalny, lakier/Al./PET/lakier termozgrzewalny oraz lakier/PET met/lakier termozgrzewalny.

Dla branży farmaceutycznej, chemicznej i kosmetycznej oferowane są laminaty przeznaczone do pakowania wyrobów sypkich, pylistych, płynnych i półpłynnych. Gwarantują one szczelne zamknięcie produktu oraz chronią przed niekorzystnym działaniem czynników zewnętrznych. Budowa laminatów oparta jest na pięciu podstawowych składnikach: folii aluminiowej, folii polipropylenowej, polietylenowej, poliestrowej i na papierze. Na wyroby kosmetyczne (balsamy, szampony) poleca się laminaty: triplex -PET/ folia Al / folia PE, folia PET (PET met) / folia PE oraz folia OPP (OPP met.) / folia PE. Powszechnie stosowanym opakowaniem uzupełniającym na środki czystości typu: płyny do płukania tkanin, płyny do mycia naczyń i podobne są laminaty PET/PE. Na mydła zaleca się opakowania z nadrukiem rotograwiurkowym na bazie folii poliestrowej i papieru. Dla wyrobów farmaceutycznych o dużej pylistości stosuje się materiał papier/ folia Al/ surdyn lub papier /PE/ folia Al / surdyn. Laminat folia Al/ folia PE przeznaczony jest do pakowania tabletek musujących. Na środki ochrony roślin powszechnie stosuje się opakowanie PET/ folia Al/ folia PE , folia PET met/ folia PE lub PET/PET met/PE

Do pakowania środków czyszczących sypkich jak proszki do prania stosuje się materiały: PET/ r/Al / PE, PET/r/PE, OPP/r/PE, PET/r/Pap, r/OPP, PE/PE (biały i transparentny/ biały i transparentny) lub OPP/PE (biały i transparentny/ biały i transparentny). Natomiast na saszetki do pakowania sypkich produktów farmaceutycznych oferowane są następujące materiały: r/Pf/ folia Al/ surdyn, r/ Pf /PE/ folia Al / surdyn, r/Pf/ folia Al/ surdyn, r/ Pf /PE/ folia Al / surdyn, PET/r/ folia Al / folia PE, PET/r/PETmet/PE oraz r/Pd/PE/AL./PE.

Kolejna grupa odbiorców to producenci wyrobów tytoniowych. Dla nich oferowane są laminaty na bazie folii aluminiowej i papieru, a także opakowania papierowe z nadrukiem. Przykładowy materiał dla branży tytoniowej to L/Al./k/Pd.

Produkowane są wielokolorowe etykiety na opakowania tworzywowe lub szklane, w tym termokurczliwe etykiety stosowane na butelki i słoiki, pokrywające całą powierzchnię opakowania wykonywane na bazie folii PVC, PET, OPS.

Zakład Folii w Kętach produkuje folię aluminiową o grubości od 6 um do 90 um i szerokości do 1050 mm, matową lub błyszczącą, w stanie rekrytalizowanym lub twardym. Odbiorcami są zarówno przedsiębiorstwa z sektora opakowaniowego, jak też producenci z innych dziedzin gospodarki - budownictwa, elektroniki i elektrotechniki. Folia aluminiowa przeznaczona jest też do konfekcjonowania na rolki folii gospodarczej.

W I poł. 2006 roku do głównych odbiorców SOG należeli: Nestle, Maspex, Unilever, Kraft Foods, Agroecoproduct, Bielmar, Prymat, Mokate, Dr Oetker. Wśród innych największych odbiorców spółka wymienia firmy: GlaxoSmithKline, Pharmaceuticals, Rieber & Son, Sara Lee, Perfetti Van Melle, Podravka, Gellwe, Polfa Kutno, Kruszwica, Bella, Kamis, Galaxia, Millano, Magnolia, Vobro, Skawa, Fritar, Provimi, Makarony Czarnieckie, Star Foods, Ania i Zielona Budka. Lista odbiorców jest znacznie dłuższa, przy czym sprzedaż do największego klienta nie przekracza 20 proc. całkowitej sprzedaży SOG, a sprzedaż do 10 największych klientów wynosi ok. 50 proc. całkowitej sprzedaży segmentu.

Realizowana strategia zakłada dywersyfikację kierunków sprzedaży – z jednej strony do największych koncernów posiadających swoje oddziały w Polsce i w krajach ościennych, z drugiej do największych firm polskich. Dotychczas eksport lokowany był głównie w Europie Środkowo-Wschodniej – w Czechach, na Litwie, na Białorusi, na Ukrainie i w Rosji. Obecnie SOG podejmie starania zmierzające do zwiększenia sprzedaży do krajów Unii Europejskiej.

Nowe inwestycje

Zakłady w Tychach i Kętach przeżywają boom inwestycyjny. Uruchamiane są kolejne urządzenia służące do produkcji opakowań.. Na ukończeniu jest zapowiadana budowa nowej hali produkcyjnej w Tychach. „Na początku 2007 roku SOG będzie dysponował zaawansowanymi technologiami i zwiększonymi zdolnościami produkcyjnymi, a to powinno zaowocować powiększeniem udziałów w rynku opakowań i polepszeniem wyników” – informował pod koniec ubiegłego roku prezes Dariusz Mańko.

Pierwszą z kilku zaplanowanych inwestycji było uruchomienie 9-kolorowej drukarki rotograviurowej w Kętach. Nie było także problemów z rozruchem 10-kolorowej drukarki w Tychach. „Nie mieliśmy do tej pory tak specjalistycznej maszyny. Jej największą zaletą jest wydajność. Drukuje z maksymalną prędkością 250-350 metrów na minutę, przez co jest o 30 proc. wydajniejsza od pozostałych urządzeń” - mówi Rafał Bartosik, prezes spółki Alupol w Tychach. W nowej hali produkcyjne zainstalowana zostanie kolejna 10-kolorowa drukarka rotograviurowa oraz dwie pary nożyc z laserami do nacinania wzdłużnego. Rafał Lechowicz, dyrektor SOG, podkreślał, że po styczniowym pożarze podjęto decyzję o stworzeniu dwóch integralnych zakładów produkcyjnych w Tychach i Kętach, które niezależnie od siebie są w stanie produkować i dostarczać do klienta gotowe laminaty. Mają one możliwość - każdy w swoim zakresie - wykonywania operacji drukowania, laminowania i cięcia. Oznacza to dla odbiorców gwarancję ciągłości dostaw, nawet w przypadku niekorzystnych zdarzeń losowych.

Nowe logo

Grupa Kęty wprowadziła w ubiegłym roku nowe logo. Ma ono symbolizować dynamiczny rozwój Grupy Kapitałowej tworzonej obecnie przez 15 podmiotów krajowych i zagranicznych. W komunikacie czytamy też, że „wprowadzenie nowego logo jest ostatnim etapem procesu, który Spółka rozpoczęła jeszcze pod koniec lat dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia, a którego celem było przekształcenie byłego państwowego zakładu w nowoczesnie działającą firmę dostosowaną do wymogów gospodarki wolnorynkowej - prężnie rozwijającą się na rynku polskim i skutecznie konkurującą w Europie. Zarząd Spółki ma nadzieję, że nowe logo stanie się symbolem dynamicznego rozwoju Grupy Kapitałowej, która dzięki elastyczności i efektywności działania spełni oczekiwania akcjonariuszy,

inwestorów i partnerów biznesowych”.

Inni producenci opakowań

Informacje o pozostałych przedsiębiorstwach działających w segmencie folii aluminiowej są z natury rzeczy ograniczone, gdyż tylko – jak i w poprzednich latach – Grupa Kęty zobowiązana jest, jako spółka giełdowa, do szerokiego informowania o swojej działalności. Ponieważ inne firmy nie prowadzą takiej polityki informacyjnej i wizerunkowej, zebrane dane o nich są fragmentaryczne i powodują, że nierównomiernie dużo miejsca poświęcono firmie dominującej, zaś informacje o jej konkurentach oraz o innych znaczących podmiotach w tym segmencie są bardzo skromne.

Wiadomo, że od lat znaczącym dostawcą folii aluminiowej oraz laminatów opakowaniowych na polski rynek jest czeski producent Kovohute Bridlicna, który działa na polskim rynku poprzez firmę Kovohute Bridlicna Folie Polska, Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Oferuje arkusze i blachy aluminiowe, drut aluminiowy, folię aluminiową, folię aluminiowa czystą, folię aluminiową jednobarwną, folię aluminiową moletowaną, folię aluminiową zadrukowaną, folię aluminiową impregnowaną lakierem nitrocelulozowym, folię aluminiową z polietylenem, folię aluminiową z lakierem termozgrzewalnym, folie metalowe do zawijania i pakowania, laminaty folii aluminiowej, laminat folii aluminiowej z papierem z użyciem kleju dyspersyjnego, laminat folii aluminiowej z papierem z użyciem polietylenu, laminat folii aluminiowej z papierem z użyciem lakieru termozgrzewalnego, laminat folii aluminiowej z papierem z użyciem wosku, laminaty folii metalowych, laminaty z użyciem papieru oraz cały szereg innych wyrobów aluminiowych lub na bazie aluminium, a także folie z tworzyw sztucznych do pakowania, folie termokurczliwe i rozciągliwe, folie z tworzyw sztucznych z pęcherzykami powietrza do pakowania lub zabezpieczania w transporcie, papier, papier pergaminowy, papier srebrny, papier świecący i papier w arkuszach oraz inne wyroby.

Największych polskich producentów opakowań drukowanych – zarówno metodą rotograwiurową, jak fleksograficzną – omówił niedawno Mirosław Bohdan w artykule „Printed Flexible Packaging Materiale in Poland” opublikowanym w „Opakowanie” , Special Edition I/2006. Nie ma powodu powtarzać tutaj tej listy.

Folia gospodarcza

Na polskim rynku co najmniej kilkadziesiąt firm konfekcjonuje i oferuje folię do celów gospodarczych, która jest praktycznie dostępna w każdym większym sklepie spożywczym, a także coraz szerzej w sprzedaży internetowej.

Jedną z większych firm w tej grupie jest „Hutnik” Kęty, który oferuje folię aluminiową stosowaną „w gospodarstwie domowym oraz turystyce” produkowaną w Grupie Kęty, z którą jest ściśle związany jako dystrybutor szeregu różnych produktów tej grupy, nie tylko w branży opakowaniowej. „Priorytetem działalności firmy Hutnik Sp. z o.o. jest handel oraz dystrybucja wyrobów aluminiowych produkcji Grupy Kęty SA.” czytamy na stronie internetowej. W ofercie są rolki o szerokości 290 mm i 450 mm oraz grubości od 9 do 40 mikronów. Jak zaznaczono, „ze względu na duże moce produkcyjne terminy realizacji są bardzo krótkie”. Oferowana jest również folia o grubości od 20 do 90 mikronów i szerokościach 50 cm i 100 cm. Długości rolek wynoszą 10, 20, 30, 50 i 150 m.

Alufix jest firmą austriacką z siedzibą w Wiener Neudorf niedaleko Wiednia i jest czołowym producentem opakowań używanych w gospodarstwach domowych i w gastronomii. Dystrybucją artykułów w Polsce zajmuje się firma Rober w Krakowie. Oferta Alufix obejmuje folie aluminiowe oraz szereg innych produktów jak folie spożywcze, woreczki śniadaniowe, woreczki do zamrażania, woreczki do lodu, papiery śniadaniowe i do pieczenia itp.

Prawie wszyscy oferenci z tej grupy firm prezentują obszerne specyfikacje podobnych wyrobów niezbędnych w gospodarstwach domowych i w gastronomii, a także przeznaczonych do utrzymywania czystości we wszystkich typach pomieszczeń. Wśród takich firm można wymienić: Centralpak ze Świdnika, Dom Papieru z Łodzi, Nadex z Malborka, Kami z Oławy, Gabi-Plast z Krotoszyna, Ika Poznań, Hart-Rol Tarnówka, Polita Czyżowice, Pakfol z Karczewa, Lider z Gdańska, Plast Kraków, **Kaman z Raciborza**, Firmę Handlową Gwiazda z Krakowa czy Grupę Stella Pack z Lubartowa, która „zajmuje się dystrybucją produktów linii Stella Pack i Super Baba”. Folia aluminiową gospodarczą oferuje też Konsorcjum Handlowe „Odra Pak” z Bolesławca skupiające kilkanaście firm z Dolnego Śląska i zachodniej Polski.

Inter Metal Pack z Ustki oprócz folii aluminiowej oferuje aluminiowe tacki, folię stretch, foremki aluminiowe i folię termokurczliwą, a firma Vektor z Lublina informuje dodatkowo, że „specjalizuje się w nawiązywaniu kontaktów handlowych pomiędzy firmami polskimi i zagranicznymi oraz posiada wieloletnie doświadczenie, które pomoże znaleźć dostawcę materiałów opakowaniowych, sprowadzić je i zastosować na linii produkcyjnej”. Firma ta oferuje też dostawy kapturków - kapsulek z folii aluminiowych stosowanych do ozdabiania wina i napoi alkoholowych klasy premium.

Firma Aku Sp. z o. o. z Tczewa rozpoczęła działalność w 1990 r. zajmując się początkowo artykułami papierniczymi, a później rozszerzono działalność na przetwórstwo folii. Posiada wysokowydajne automaty do konfekcjonowania folii oraz do produkcji torebek papierowych. Na początku 2000 r. została otwarta jej filia w Bydgoszczy. Obecnie firma uważa się za lidera na polskim rynku jednorazowych artykułów higienicznych. Swoje wyroby sprzedaje pod zarejestrowanymi markami handlowymi: Kuchcik, Piknik, Polpak. Finalnymi odbiorcami firmy Aku są nie tylko polscy dystrybutorzy, ale też międzynarodowe koncerny, którym dostarcza towary oznaczone ich własnymi markami, tzw. "private label". Ponad 20 proc. produkcji jest eksportowana, głównie do Niemiec, Rosji i na Ukrainę.

Folia aluminiowa do innych zastosowań

Firma Aluflexpack Polska z Poznania, która w ofercie ma taśmy przylepne, opakowania specjalistyczne dla medycyny, wieczka, folię i laminaty, oferuje też folię aluminiową hartowaną na twardo do pakowania produktów farmaceutycznych. Podobny wyrób znajduje się w ofercie spółki Folijaplast – Polska, również z Poznania.

Betts Poland z Konstancina Jeziornej produkuje tuby wykonane jako laminaty z następujące materiałów: PE-LD, PE-LLD, PE-HD i Al. Są one przeznaczone do pakowania kosmetyków, farmaceutyków i parafarmaceutyków oraz wyrobów chemii gospodarczej i artykułów spożywczych.

Spółka Rhein Folien Polska z Poznania oferuje folię izolacyjną dla budownictwa.

Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe "Metale" S.A., Katowice jest kontynuatorem powstałej w 1949 roku Centrali Handlowej Metali Nieżelaznych w Katowicach, która przechodziła różne formy organizacyjnej przynależności w ramach przemysłu metali nieżelaznych. W 1990 roku przedsiębiorstwo zmieniło nazwę na "Metale" S.A. , a w wyniku przeprowadzonego procesu prywatyzacji w czerwcu 1996 r. rozpoczęło działalność jako spółka akcyjna. Od 1949 roku firma prowadzi sprzedaż hurtową i detaliczną, głównie półwyrobów i wyrobów z metali nieżelaznych. Firma posiada na terenie kraju sieć składów handlowych: w Poznaniu, Toruniu, Warszawie i Wrocławiu oraz w Imielinie. Firma „Metale” oferuje folię aluminiową stosowaną do izolacji w budownictwie oznaczoną jako gatunek A1 - znak Al. 99,5. Grubość wynosi 0,05 i 0,09 mm, szerokość 500 lub 1000 mm, zaś waga kręgu 20 kg.

Firma Color Cap z Jejkowic w woj. Śląskim specjalizuje się w produkcji wieczek aluminiowych, folii farmaceutycznych oraz opakowań sterylnych. We wrześniu 2006 firma Constantia Flexibles zakupiła większościowy udział (70 proc.) w tym przedsiębiorstwie. W skład Grupy Constantia Flexibles wchodzi około 30 zakładów produkcyjnych w Europie, Północnej Ameryce i w Chinach, które wytwarzają obszerny asortyment opakowań elastycznych dla przemysłu spożywczego i farmaceutycznego. Constantia Flexibles osiągnęła przychód ze sprzedaży w wysokości 745 milionów EUR. Color Cap otrzymała dotację w ramach sektorowego programu operacyjnego "Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw na lata 2004-2006" - na zakup maszyny fleksograficznej. Podstawowym celem długoterminowym spółki Color Cap jest umocnienie pozycji czołowego producenta opakowań z folii aluminiowej w Europie Środkowej i Wschodniej oraz zdobycie pozycji liczącego się dostawcy na perspektywicznych rynkach Europy Zachodniej. Strategia Firmy zakłada wąską specjalizację produkcyjną w opakowaniach z folii aluminiowej w oparciu o trzy podstawowe grupy produktów: platinke (jogurtowe i sterylne), kubki aluminiowe i folie farmaceutyczne, a także „toppery” (nakładki z wsadem na kubki). Jej odbiorcy działają w następujących branżach: mleczarstwo, przetwórstwo mięsne, przemysł garmazeryjny oraz

branża koncentratów spożywczych, a także spożywcze koncerny międzynarodowe.

Firma Dukat z Kielna produkuje wielowarstwowe wkładki przeznaczone do łączenia z brzegiem pojemnika za pomocą kleju, zbudowane z membrany plombującej czasowo złączone z wkładką bazową, przeznaczone do pakowania kawy, herbaty, zup w proszku, kremów czekoladowych i innych produktów spożywczych, a także produktów chemicznych, kosmetycznych i farmaceutycznych.

Przedsiębiorstwo Bilt z Jaworza produkuje wafle do lodów. W ofercie firmy znajduje się również bogata gama owijek z folii aluminiowej. Produkty te eksportowane są do Czech, Słowacji, na Ukrainę, Litwę, Łotwę, do Estonii, Włoch, Rumunii i Bułgarii.

Centralne biuro firmy Pakmar, zatrudniającej ponad 50 osób, znajduje się w Piasecznie k/Warszawy, skąd koordynowana jest sprzedaż na terenie całego kraju poprzez własną sieć dystrybucji. Firma posiada cztery automaty do cięcia i przewijania materiałów giętkich, co pozwala formatować folie na dowolne szerokości. Zakład produkcyjny dysponuje również dwiema maszynami do cięcia i zgrzewania torebek PA/PE, PET/PE, AL./PE firmy Windmüller & Holscher, bobiniarkami do konfekcjonowania folii stretch, papieru, folii Al, nowoczesną mieszalnią farb UV wyposażoną w komputerowy system dozowania i mieszania farb oraz laboratorium kontroli jakości. W zakładzie produkowane są również etykiety samoprzylepne w roli na maszynie Gallus Q33. Dział sprzedaży folii opakowaniowych oferuje folie opakowaniowe dla przemysłu spożywczego i zastosowań technicznych. Oferta ta obejmuje folie "stretch" i "cling" dla przemysłu spożywczego, folie termokurczliwe PCV, PE i z poliolefin, wielowarstwowe folie miękkie i twarde do pakowania próżniowego i w MAP, laminaty z udziałem folii Al., folie PCV do opakowań blister i skin, folie stretch do paletyzacji, folie termokurczliwe. W grupie folii aluminiowych znajdują się: Foil Bright Gold, cienka folia aluminiowa laminowana z papierem bezdrzewnym. Folia aluminiowa jest powleczona lakierem nitrocelulozowym dla poprawienia właściwości druku. Inne wyroby z tej grupy noszą nazwy: Foil Matt Gold, Foil Bright Silver oraz Foil Matt Silver.

Niektórzy odbiorcy folii aluminiowej

Więksi producenci wyrobów spożywczych zamawiają opakowania od wyspecjalizowanych producentów, ale także wykonują opakowania we własnym zakresie. Przykładem takiego przedsiębiorstwa jest jeden z największych producentów koncentratów spożywczych – firma Winiary z Kalisza należąca do grupy Nestle, zatrudniająca 600 osób. W programie ma szereg markowych wyrobów jak [zupy](#), [sosy](#), [dania instant](#), [majonezy](#), [przyprawy](#), [galaretki](#), [kisiele](#) oraz [budynie](#). W ofercie marki Winiary znajduje się około 200 różnych produktów.

W branży koncentratów spożywczych jeszcze pod koniec 2005 roku dwie znaczące firmy podjęły współpracę dla zwiększenia sprzedaży na polskim rynku. Chodzi o norweską firmę Rieber&Son i chorwacką Podravkę. Pierwsza produkuje wyroby pod markami Delecta i King Oscar (konserwy rybne), druga pod marką Vegeta oraz Podravka. Większość z tych wyrobów jest produkowanych w Polsce. Wspólny dział sprzedaży miał oferować razem 270 produktów, z czego 60 pochodziło z programu Podravki. Przy podpisaniu porozumienia zapowiadano, że roczne obroty powinny przekroczyć 300 mln zł. W drugiej połowie ubiegłego roku przedstawiciele firmy Rieber&Son poinformowali o planowanych inwestycjach, pozycję Delecty określili jako „jednego z największych graczy na polskim rynku ciast w proszku”. W zakładzie Delecty we Włocławku budowany jest magazyn surowców i opakowań, a wartość tej inwestycji wynosi 13,5 mln zł. Ma być ona ukończona w tym roku.

Od 2003 roku w tym sektorze trwa „wojna przyprawowa” między Podravką a polskim konkurentem – firmą Prymat z Jastrzębia Zdroju, której chorwacka firma zarzuca działania niezgodne z zasadami uczciwej konkurencji i dobrymi obyczajami kupieckimi. Prymat wprowadził w 1995 roku na rynek przyprawę Kucharek w opakowaniach podobnych do opakowań posiadającej już silną pozycję rynkową Vegety. Na początku tego roku spór trafił do Sądu Najwyższego, który postanowił, że sprawa wróci jeszcze raz do Sądu Apelacyjnego w Katowicach, który ma rozpatrzyć jej niektóre aspekty. Podravka, która domaga się zaniechania sprzedaży przez Prymat, a także reklamy i każdej innej formy rozpowszechniania, jak również zniszczenia opakowań produktu o nazwie Kucharek, poprzednio przegrała rozprawy w niższych instancjach. Widać jednak, że spór nie został jeszcze do końca rozstrzygnięty. Oprócz Kucharka na rynku pojawiły się w ostatnich latach i inne podobne do Vegety produkty o nazwach: Amino

Vegeta, Vegebona, Wegetina, oraz Potravka. Pojawił się też Smakmix produkowany przez firmę Twoje Przyprawy z grupy Kamis, również przypominający słynny chorwacki produkt.

Polski rynek przypraw szacowany jest na 200 mln zł (Puls Biznesu 5.5.2006), a udział w nim Vegety wynosi 36,5 proc, Kucharka – 20,8 proc., Warzywka – 11,3 i Ziarenek Smaku (Winiary) – 8,5 proc.

Natomiast rynek lodów w Polsce wart jest ok. 830 mln zł (Rzeczpospolita 5.7.2006), przy czym ma on stałą tendencję wzrostową, gdyż konsumpcja lodów w Polsce (3,5 litra na osobę rocznie) jest jeszcze bardzo niska w porównaniu z innymi krajami: USA: 24 l, Szwecja 12 l, Czechy 5 l. Ponad 60 proc. polskiej konsumpcji stanowią lody na patyku i różki, a więc produkty, do pakowania których stosowana jest folia aluminiowa. Udziały rynkowe największych producentów wynoszą: Algida – 29,4 proc., Korol – 23,2 proc., Nestle – 10,9 proc., Ice Mastry – 7,2 proc. i Zielona Budka – 7,1 proc.

Znaczące zmiany zapowiadają się w sektorze gumy do żucia. Dotychczas dominuje jeden producent – firma Wrigley posiadająca rekordowy, bo wynoszący 96 proc. udział w polskim rynku tego produktu szacowanego na 650 mln zł (Rzeczpospolita 29.9.2006). Fabryka wchodząca w skład grupy Wrigley znajduje się w Poznaniu, a wartość tej inwestycji wynosi 150 mln zł. Jednak we wrześniu ubiegłego roku w Skarbmierzu koło Opola rozpoczęto budowę zakładu wchodzącego w skład grupy Cadbury Schweppes. Po ukończeniu w 2008 roku ma on zatrudniać 500 osób. Zgodnie z opublikowanymi wypowiedziami przedstawicielami inwestora, produkcja z nowego zakładu ma głównie trafiać do krajów Europy Zachodniej, jednak można zakładać, że jej część będzie też przeznaczona na polski rynek. Na wiosnę ubiegłego roku pojawił się jeszcze jeden konkurent – holendersko-włoski koncern Perfetti Van Melle, producent cukierków, w tym popularnej marki Mentos. „Szefowie firmy liczą – czytamy w Rzeczpospolitej – że gumy Mentos mogłyby zdobyć nawet kilkanaście procent rynku, pod warunkiem, że spółka zainwestuje odpowiednio dużo w marketing”.

W branży mleczarskiej jednym z największych przetwórców mleka w Polsce jest Spółdzielnia Mleczarska Mlekovita z Wysokiego Mazowieckiego, która oferuje mleko w proszku pełne w opakowaniach z folii aluminiowej, w torebkach zawierających 0,4 kg i 0,5 kg sproszkowanego mleka.

Innym ważnym producentem w tej branży jest grupa LACPOL. Każdy z zakładów wchodzących w skład LACPOL-u specjalizuje się w produkcji określonego segmentu artykułów mleczarskich. Zakłady zlokalizowane są w [Piotrkowie Kujawski](#), [Murowanej Goślinie](#), [Wolsztynie](#), [Łaszczowie](#), [Kobylnicy](#), [Zalesiu](#), [Tarnowie](#), Toruniu, [Krynicy-Zdroju](#), [Płońsku](#) i w [Gdyni](#).

Zakład Lacpol w Toruniu dla przykładu produkuje serki topione o wadze 50 i 100 g w opakowaniu z folii aluminiowej w wielu asortymentach smakowych. Natomiast sery topione „Tęczowe” o masie jednostkowej 100 g pakowane są w kubki z folii PP zamknięte płatyką i zabezpieczone wieczkiem, podobnie sery topione o masie jednostkowej 30 g lub 50 g pakowane są w kubki z folii PS zgrzewane folią aluminiową.

W Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Ozorkowie produkowany jest jogurt naturalny w kubki po 450 ml nakrywane folią aluminiową zgrzewaną z kubkami, kefir w kubkach 200 i 450 ml nakrytych i zgrzanych folią aluminiową z kubkiem, jogurt owocowy w kubkach 125 ml oraz 450 ml nakrywanych folią aluminiową zgrzewaną z kubkami oraz maślanka w kubkach 450 ml nakrywanych folią aluminiową zgrzewaną z kubkami.

Spółdzielnia Mleczarska "LAZUR" z Nowych Skalmierzyc produkuje ser pleśniowy o nazwie „Lazur błękitny” w opakowaniach z folii aluminiowej w kartoniku po 100 g oraz w opakowaniu z folii aluminiowej po 0,25 – 036 kg, a także w podobnym opakowaniu tzw. główki po 2,2-2,8 kg.

Nowe zastosowania folii aluminiowej

W handlu znajduje się też folia aluminiowa w odcinkach o powierzchni 30 m kw., która poznaczona jest do „paraizolacji” ścian i dachów w saunach i podobnych pomieszczeniach. Wykonana jest z papieru budowlanego pokrytego folią polietylenową oraz folią aluminiową.

Folia aluminiowa podobna do stosowanej do celów spożywczych wykorzystywana jest także w zakładach fryzjerskich przy farbowaniu włosów. Taka folię oferuje firma Kami z Oławy.

Folia aluminiowa ma również zastosowanie przy produkcji ocieplających wkładek do butów oraz używana jest jako folia ratownicza – przeciw wychłodzeniu.

Jednym z przykładów innowacyjnych rozwiązań jest folia aluminiowa z obwodem drukowanym, do którego przyłączono płaskie diody LED emitujące światło (ang.: light-emitting diodes LEDs). Proponuje się wykorzystanie tego rodzaju folii w systemach bezpieczeństwa do podświetlania różnego rodzaju tablic i znaków ostrzegawczych i informacyjnych lub do powlekania podłóg, oświetlających biura lub hale. Obecnie prowadzone są również projekty badawcze mające na celu integrację funkcjonalności systemu RFID (ang.: Radio Frequency Identification RFID) z materiałami na opakowania z folii aluminiowej. Wprowadzono już do użytku folie z obwodami drukowanymi w systemach identyfikacji radiowej (RFID) wykorzystujących sygnał radiowy niskiej mocy do transmisji danych pomiędzy etykietą a czytnikiem. Specjalna folia aluminiowa z systemem RFID świetnie się nadaje dla zastosowań na przykład w transporcie i handlu (magazyny), gdzie ułatwiają bezstykowe rozpoznawanie obiektów i przepływ informacji. Opracowano również nową folię ochronną typu Cpl o innowacyjnych właściwościach, w którą w procesie specjalnej obróbki „wbudowano” w folię aluminiową, modyfikując jej strukturę powierzchniową. Tego rodzaju folie wykorzystywane są na opakowania dla przemysłu farmaceutycznego, umożliwiając szybkie i precyzyjne rozpoznanie produktu i jego ochronę przed podrabianiem.